

POVIJEST RAZVOJA POLICIJSKIH OPHODNJI PLOVILIMA NA VODENI MLAZNI POGON

Prvi skuteri su proizvedeni početkom 70 - tih godina XX stoljeća. Kasnih 80 - tih razvijeni su prvi skuteri sa sjedištem za dvije osobe. Iako su prvi skuteri proizvedeni već relativno dugo tek su u proteklih nekoliko godina uvedeni u rad pomorskih policija u svijetu. U tom kratkom periodu, zbog niza prednosti rad na istima polučio je vrlo dobre rezultate što je naišlo na veliko odobravanje lokalnog stanovništva i turista koji ljetuju.

PREDNOSTI UVOĐENJA POLICIJSKIH OPHODNJI PLOVILIMA NA VODENI MLAZNI POGON

Dugogodišnjim radom policijskih službenika na moru s postojećim plovilima uočeni su brojni nedostaci koji bi se dobrim dijelom otklonili uvođenjem novog vida ophodnje na moru plovilima na vodeni mlazni pogon.

TERITORIJALNI USTROJ PPP

Postaja pomorske policije Zadar teritorijalno je nadležna za cjelokupni akvatorij Zadarske županije koji sačinjava akvatorij koji graniči na sjeveru sa akvatorijem PU ličko-senjske, na sjeverozapadu sa akvatorijem PU primorsko-goranske, na jugu sa akvatorijem PU šibensko-kninske. Obuhvaća unutarnje morske vode i teritorijalno more 12 nautičkih milja od temeljne crte prema otvorenom moru u dužini od 45 nautičkih milja.

Na navedenom akvatoriju nalazi se 18 stalno nastanjenih otoka, 3 otoka na kojima se nalazi stalna posada svjetioničara (Grujica, Vela Sestrica i Babac), 9 privremeno naseljenih otoka, 15 većih naseljenih otoka sa pripadajućim otočićima i hridima.

U akvatorij koji pripada ovoj postaji pripadaju četiri mora (Karinsko, Novigradsko, Virsko i dio Murterskog mora), zaljevi (Paški, Ljubački, Ninski, Brguljski), veći kanali (Velebitski, Pohlipski, Maunski, Silbanski, Olipski, Srednji, Iški, Zadarski, Pašmanski) i prolazi (Proversa, Ždrelac, Maknare), veće luke (Solišćica i Telašćica) te manje luke, lučice i uvale.

Postaji pomorske policije Zadar pripadaju tri pomorska granična prijelaza:

1. Međunarodni granični prijelaz I kategorije - "ZADAR"
2. Sezonski međunarodni pomorski granični prijelaz II kategorije - "SALI"
3. Sezonski međunarodni pomorski granični prijelaz II kategorije - "BOŽAVA"

PROMET PUTNIKA I JAHTI NA MEĐUNARODNIM GRANIČNIM PRIJELAZIMA ZADAR, SALI, BOŽAVA

	2004. g.	2005. g.	2006.g.	2007.
Putnici	122460	135191	133832	138763
jahte	2600	3025	2699	2918

Komparativnim prikazom 2004., 2005., 2006. i 2007. godine vidljiv je porast putnika na međunarodnim graničnim prijelazima, GP Zadar, GP Sali i GP Božava, dok je kretanje jahti i broдика promjenjiv, ali s tendencijom sve većeg porasta ulaska i izlaska plovila i brodova namijenjenih za šport i razonodu.

S obzirom na trend u svijetu gdje je grad Zadar prepoznat kao turistička destinacija, za očekivati je porast dolaska kako inozemnih gostiju tako i stranih plovila namijenjenih za šport i razonodu te brodova u kružnom putovanju.

NADLEŽNOST PPP

Člankom 26. st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o morskom ribarstvu ("NN" RH-e br. 48/05.) navodi se da inspekcijski nadzor na području ribolovnog mora provode policijski službenici Ministarstva unutarnjih poslova. Ideja uvođenja plovila na vodeni mlazni pogon bila je doprinos boljoj primjeni ovog zakona što bi u početku trebalo rezultirati povećanjem broja prekršajnih prijava, a u kasnijoj fazi veliki značaj imao preventivni učinak.

Uredba o uvjetima za dolazak i boravak stranih jahti i broдика namijenjenih športu i razonodi u unutarnjim morskim vodama i teritorijalnom moru RH-e ("NN" RH-e br 2/05.) predviđa da nadzor nad njenom primjenom također obavlja policija. Skuter se također koristi prilikom nadzora nad primjenom navedene Uredbe, osobito kad se kontrole rade s vodenim skuterom u kombinaciji s većim plovilom.

Zbog svojih iznimnih karakteristika plovilo se koristi u spriječavanju i hvatanju počinitelja KD-a u izlovljavanju prstaca, ubijanja ribe minsko-eksplozivnim sredstvima te devastacije arheoloških nalazišta i pravno zaštićenih lokaliteta upisanih u Registar kulturnih dobara.

Kako je u Nacionalnom planu traganja i spašavanja ljudskih života na moru, odnosno ustrojem traganja i spašavanja RH-e predviđeno i djelovanje policije, skuter se u tom smislu koristi i prilikom pretraživanja obala i uvala za vrijeme mirnog vremena.

U vremenskom periodu od 2000. godine do 2007. godine podnijeto je 857 Prijave o izvršenom prekršaju iz domene Sigurnosti plovidbe, a od toga 199 prijava se odnosi na nepropisno glisiranje.

U prvih devet mjeseci 2004. godine podneseno je 83 prijave o izvršenom prekršaju iz sigurnosti plovidbe, a od toga 14 prijava se odnosi na nepropisno glisiranje, a u istom razdoblju 2005. godine podneseno je 80 prijava o izvršenom prekršaju iz sigurnosti plovidbe, a od toga 21 prijava se odnosi na nepropisno glisiranje. Navedenom usporedbom utvrđeno je da je podnesen otprilike podjednak broj prijava, ali je uočljiv porast (50 %) prijave koje se odnose na nepropisna glisiranja. U 2006. godini podnesene su 94 prijave iz sigurnosti plovidbe, od čega se 22 prijave odnose na nepropisno glisiranje. U 2007. godini je podneseno 159 prijava iz sigurnosti plovidbe, a od toga se 51 prijava odnosi na nepropisno glisiranje. Za napomenuti je da od 51 prijave za nepropisno glisiranje 26 se odnosi na strane državljane, dok ostali broj se odnosi na državljane RH.

Za vrijeme turističke sezone policija zaprima velik broj dojava od strane građana iz domene sigurnosti plovidbe, ali zbog velike zauzetosti plovila (prijevozi bolesnika, čevadne ekipe i sl.) ne uspijeva uvijek pravodobno reagirati. Na temelju statističke analize, iskustva i promišljanja službenika koji dugi niz godina rade na policijskim plovilima, došlo se do zaključka da je najsvrsishodnija uporaba ovih plovila upravo na područjima javnih plaža uz gusto naseljena mjesta, kao i na područjima luka odnosno frekventnih prolaza.

NAČIN RADA

Plovilo na vodeni mlazni pogon koristi će se uglavnom u kombinaciji s vozilom zbog učinkovitijeg djelovanja te otežanog pisanja na skuteru. U slučaju ugradnje sohe omogućilo bi se podizanje i spuštanje skutera te bi se mogao koristiti i za višednevne ophodne službe na moru.

PODRUČJE DJELOVANJA

Područje na kojem se koristi skuter proteže se uz obalu od mjesta Drage do Karinskog mora te na području otoka Paga budući da skuter ima i trajler kojim se omogućuje prijevoz istog kopnenim putem. U slučaju ugradnje sohe isti će se upotrebljavati na cijelom akvatoriju PU zadarske.

OPREMLJENOST DJELATNIKA

Policijski službenici su opremljeni odgovarajućom odorom, prslukom i kacigom koji su označeni policijskim oznakama te odgovarajućim naoružanjem.

PLAN UPORABE

Plovilo se koristi u vremenu od 1. svibnja do 1. listopada, ovisno o vremenskim prilikama.

KARAKTERISTIKE PLOVILA NA VODENI MLAZNI POGON

Velika prednost navedenih plovila odnosi se na materijalni aspekt budući da ovakva plovila u usporedbi sa raspoloživim policijskim plovilima troše znatno manju količinu goriva za jednak broj prevaljenih milja.

Morski skuteri razvijaju mnogo veću brzinu koja je u mnogim slučajevima odlučujući faktor u hvatanju počinitelja prekršaja i kaznenih djela.

Okretnost je također značajna osobina koja dolazi do izražaja za vrijeme javnih okupljanja (npr. regate), u gradskim lukama kao i lokalnim lučicama gdje je manevarski prostor znatno ograničen.

Na području koje pokriva Postaja pomorske policije Zadar postoji čitav niz pješčanih plaža sa plitkim vodama koje ograničavaju rad policijskih plovila. Uvođenjem u službu plovila na vodeni mlazni pogon koji imaju osobine operiranja u plitkim vodama, prevladan je ovaj nedostatak.

Zbog svojih dimenzija (3,34 m) prednost ovakvih plovila je njihova mala uočljivost.

REALIZACIJA PILOT PROJEKTA „POLICIJSKE OPHODNJE SA PLOVILIMA NA VODENI MLAZNI POGON-SKUTERI“

Inicijativom načelnika PU zadarske, 2006. godine začeta je ideja o osnivanju policijskih ophodnji sa plovilima na vodeni mlazni pogon - skuteri. Nakon toga krenulo se u nabavku navedenog plovila tako da je isto u cijelosti financirano od strane zadarskog gospodarstva. Od ideje do realiziranog projekta je proteklo cca. 4 mjeseca.

REZULTATI RADA ZA 2007. g. i 2008. g. SA PLOVILOM NA VODENI MLAZNI POGON-SKUTER

U 2007. godini policijski službenici koji su službu obavljali na plovilu na vodeni mlazni pogon-skuteru podnijeli su:

- 54 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno Prijave o izvršenom prekršaju prilikom čega je utvrđen 61 prekršaj,
- Rad motora-106, 8 h,
- Prevaljeno nautičkih milja-1160 milja i
- Sa navedenim plovilom služba je obnašana 5 mjeseci tijekom godine

U 2008. godini policijski službenici koji su službu obavljali na plovilu na vodeni mlazni pogon-skuter podnijeli su:

- 42 Optužna prijedloga, odnosno Obavijesti o izvršenom prekršaju, prilikom čega je utvrđen 51 prekršaj
- Rad motora- 74,4 h,
- Prevaljeno nautičkih milja-885
- Sa navedenim plovilom služba je obnašana 4 mjeseca tijekom godine

Analizirajući rezultate rada u protekle dvije sezone (2007. g. i 2008. g.) možemo zaključiti da je u potpunosti ostvaren cilj zbog kojeg se i krenulo sa realiziranjem navedenog projekta.

To se prije svega odnosi na povećanu sigurnost kako domaćih tako stranih gostiju na dijelu akvatorija koji se pokriva policijskim skuterom. **Tu tvrdnju možemo potkrijepiti činjenicom da tijekom 2007. g. i 2008. g. nije bilo nalijetanja glisera i drugih plovila na kupače na području našeg akvatorija.** Nadalje posebno treba naglasiti da su policijski službenici za vrijeme ophodnje od strane građana prepoznati kao segment sigurnosti te su naišli na odobravanje lokalnog stanovništva, kao i turista koji u ljetuju na području Zadarske županije.

Nakon dvije sezone iskustva na morskim skuterima možemo sa sigurnošću kazati da su karakteristike tj. prednosti plovila na vodeni mlazni pogon u odnosu na do sada raspoloživa policijska plovila u potpunosti opravdala naša očekivanja.

Također treba istaknuti da se primijenjenom metodologijom rada uz korištenje trajlera kojim se prevozi skuter postiže ciljano usmjeravanje na ona područja gdje se očekuju delikti koji bi svojim intenzitetom djelovali uznemirujuće za građane kao što su velika gradska kupališta i slično. Upravo takav način polučuje jako dobre rezultate što se tiče kontakata s građanima što je prijašnja udaljenost policijskih plovila od obale (veliki gaz i sl.) onemogućavala.

Tendencija svake moderne policije je prevencija i proaktivno djelovanje, a podatak da nije bilo stradavanja kupaca, kao i da je uspostavljena bolja komunikacija s građanima u smislu davanja podataka o prekršiteljima iz segmenta sigurnosti plovidbe i iz domene Zakona o morskom ribarstvu govori da je ovaj način rada puno neposredniji u odnosu na građane, a samim tim i bliži stremljenju prema modernoj policiji.

Protekle dvije sezone sa policijskim skuterom nije bilo stradavanja na moru, a upravo to će i nadalje ostati prioritarna zadaća u radu policijskih patrola na morskim skuterima.